

dr. Robert Radkovič

//Sekretar – svetovalec za varnost,
Ministrstvo za pravosodje

Korporativna varnost v pravosodnih organih

Dr. Robert Radkovič je leta 2018 doktoriral na Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici, smer pravo. Svojo poklicno kariero je gradil v Policiji 32 let na različnih delovnih mestih (Specialna enota policije, Služba generalnega direktorja policije), ima izkušnje iz področja zasebnega sektorja saj je bil dve leti Izvršni direktor v zasebno varnostnem podjetju, na Ministrstvu za pravosodje pa je od leta 2021 zadolžen za korporativno varnost v pravosodju in član mednarodnih in nacionalnih delovnih skupin s področja nacionalne varnosti. Je član komisije za pridobitev strokovnega izpita ZUP, predavatelj in nosilec predmetov na različnih fakultetah smer varnostni menedžment in varnost, predavatelj in član komisije za pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) varnostnega osebja v zasebno varnostnem področju in gostujoči predavatelj na področju korporativne varnosti ter sistemi nacionalne varnosti.

Varnost je temeljna vrednota človekovega življenja in se nanaša na stanje zaščite pred škodo, nevarnostjo ali grožnjami. V različnih kontekstih lahko varnost velja za posameznike, organizacije ali celo državo, kar vključuje ukrepe za preprečevanje ali ublažitev tveganj in potencialnih nevarnosti. Kadar govorimo v kontekstu organizacije, je pomemben segment varnosti korporativna varnost. Korporativna varnost je ključnega pomena za zagotavljanje uspešnega in trajnostnega poslovanja ter ohranjanja zaupanja strank, uporabnikov in zaposlenih. V ta namen morajo organizacije redno ocenjevati svoje varnostne ukrepe, spremljati nove grožnje in tveganja ter prilagajati svoje strategije, da ostanejo odporne proti spremenljivim varnostnimi izzivi. Varnost in korporativna varnost sta dva povezana koncepta, ki se nanašata na zaščito, varovanje in obvladovanje tveganj, vendar imata nekoliko drugačne obsege in poudarke. Varnost zajema širše področje, ki se nanaša na stanje oziroma ukrepe, namenjene zaščititi ljudi, premoženja, informacij in drugih družbenih sistemov pred nevarnostmi, grožnjami in škodo (širši spekter situacij in kontekstov). Korporativna varnost pa je specifičen podsklop varnosti, ki se praviloma osredotoča na zaščito in obvladovanje tveganj v korporativnem okolju, tj. v organizacijah zaščita poslovanja, sredstev, kadra, informacij in premoženja (zaščita interesov in sredstev posamezne organizacije). V obeh primerih je temeljni cilj preprečitev in obvladovanje tveganj, omejitev škode ob varnostnih incidentih

oziroma dogodkih in zagotoviti, da so ljudje, premoženje in informacije zaščiteni na učinkovit način.

Pravosodje je v ožjem pomenu sodna veja oblasti, poleg izvršilne in zakonodajne veje oblasti, sistemi pa povezujejo nacionalno stabilnost in varnost naroda. Med njimi je pomembna prvina zavor in ravnovesij, da ni ogroženo relativna neodvisnost in integriteta posamezne veje oblasti. Za pravosodne organe načeloma štejemo sodišča, tožilstva in državno odvetništvo ter druge institucije, odvisno od pravne ureditve posamezne države. Ko govorimo o pravosodju, je potrebno poudariti, da je temeljna prvina pravosodnih organov izvajanje prava, vzdrževanje pravne države in zagotavljanje pravičnosti ter reda v družbi. Njihov sistem temelji na načelih neodvisnosti, nepristranskosti,

enakosti pred zakonom in pravičnega sojenja.

Varnostni trendi in situacije pravosodnim organom vse več nakazujejo določene potrebe in izzive na področju varnostnih vprašanj, zato mora biti segment korporativna varnost v pravosodnih organih povezana z učinkovito politiko upravljanja z varnostnimi tveganji za vzpostavitev neprekinjenega delovanja, postavitve varnostnega kriznega menedžmenta in kriznega upravljanja na posameznem področju dela organa, varnosti premoženja, informacij, zaposlenih ter strank in drugih deležnikov. Korporativna varnost v pravosodju (bi morala temeljiti) temelji na obvladovanju varnostnih tveganj, vzdrževanju neprekinjenega poslovanja in blažitev potencialnih tveganj, ki bi lahko vplivala na njeno delovanje in ugled, sprejemanju

bistvenih preventivnih ukrepov na podlagi pregledne varnostne ocene ali ocene ogroženosti in načrtovanja varnosti oz. varnostne arhitekture na organu. Vsekakor je bistveni namen zavedanje, da je uporaba varnostnih sistemov oziroma izvajanje preventivnih ukrepov pomemben temelj korporativne varnosti v pravosodju. Pri učinkovitem izvajanju le-teh je manjša možnost kurativnih ukrepov, ki niso povezani z obvladovanjem stroškov in škodnih posledic.

Korporativna varnost v pravosodju se izvaja v pravosodnih organih za zaščito integritete, zaupnosti in ugleda institucije oz. organa. Za vzdrževanje in dvig varnosti so pomembni nekateri ključni vidiki korporativne varnosti v pravosodnih organih, ki vključujejo predvsem:

- **fizično varnost;** zagotavljanje varnosti stavb, sodnih dvoran in sorodnih objektov, preprečevanje nepooblaščenih dostopov, motenj in preprečevanje morebitnih groženj pravosodnim funkcio-

varnostno usposabljanje vsega osebja, učinkovit pristop k varnosti in dvig varnostne kulture med zaposlenimi;

- **varnost infrastrukture, objektov, prostorov;** ohranjanje reda, varnosti arhiva, pregled obiskovalcev, preprečevanje nepooblaščenih dostopov, krajo ali poškodbo opreme, nadzor dostopa in varovanje premoženja;

- **pripravljenost na izredne razmere in obvladovanje kriznih situacij;** priprava na pomembne sodne primere, vzpostavitev načrtov ukrepanja ob izrednih dogodkih, načrt varovanja, izvedba evakuacije, načrtov neprekinjenega poslovanja, protokolov za obnovitev po katastrofi v izrednih razmerah, naravnih nesrečah ali drugih motnjah poslovanja, redundantno shranjevanje podatkov in alternativne zmogljivosti kriznega menedžmenta;

- **sodelovanje z drugimi organi;** varnostne agencije, policija, obveščevalne službe, izmenjava informacij in obvla-

blaščeno uhanje informacij ali poseganje v primere, ki potekajo.

Korporativna varnost v pravosodju se nanaša na ukrepe, politike in prakse, ki se izvajajo v pravosodnih institucijah za zagotovitev varnosti in celovitosti njihovega delovanja. Glede na ključno vlogo pravosodnih organov pri podpiranju pravičnosti in pravne države je ohranjanje varnosti bistvenega pomena za zagotovitev pravilnega delovanja pravosodnega sistema in zaupanja javnosti v njegove procese. Glede na pomen ohranjanja varnosti v pravosodnih organih so trdni korporativni varnostni ukrepi bistveni za zagotovitev pravilnega delovanja pravosodja, zaščito vseh vpletenih deležnikov, zaupanja javnosti in spoštovanje pravne države v varnem okolju.

Viri:

- Brooks, D. J. in Corkill, J. (2014). *Corporate security and the stratum of security management*. V. K. Walby in R. K. (ur.), *Corporate security in the 21st century* (str. 216–234). New York, Palgrave Macmillan.

- Cavanagh, T. E. (2005). *Corporate security measures and practices*. New York, The Conference Board.

- Radkovič, R. (2022). *Korporativna varnost v javnem sektorju*. (Spletni članek Varen svet.) Pridobljenos s spletne strani <http://www.varensvet.si/dr-robert-radkovic-strokovnjak-s-podrocja-varnosti-v-javnem-sektorju-zasebnega-varovanja-in-korporativne-varnosti-2/>

- Vedenik, L. in Miketić-Curman, S. (2013). *Predlog standarda za integralno varnost kot temelj sistema vodenja in upravljanja varnostnega menedžmenta v organizacijah*. V J. Taradi (ur.), *Menadžment i sigurnost, međunarodna znanstvena i stručna konferencija* (str. 447–454). Zagreb: Hrvatsko društvo inženjera sigurnosti.

narjem ali zaposlenim;

- **informacijsko varnost;** varovanje osebnih, občutljivih, tajnih podatkov in zaupnih informacij, dokumentov, varnostnih kopij podatkov in varnim shranjevanjem, nadzor dostopa s šifriranjem oziroma kodiranjem podatkov;

- **varnost IT in kibernetška varnost;** varovanje digitalnih sistemov, komunikacija in shranjevanje informacij, ugotavljanje in preprečevanje kibernetških groženj, vdorov in poskusov zlorabe podatkov, zaščite evidenc ter drugih občutljivih podatkov;

- **varnost osebja;** zagotavljanje verodostojnosti in zanesljivosti osebja, ohranjanje integritete pravosodnemu osebju, varnostno preverjanje in stalno

dovanju varnostnih tveganj med organi, učinkovita zaščita pravosodnih organov, preprečevanje groženj in vzdrževanje (nacionalne) varnosti;

- **usposabljanje in ozaveščanje;** ustrezno usposabljanje za prepoznavo varnostnih tveganj, varno ravnanje z informacijami, uporaba varnostnih ukrepov in protokolov, način ukrepanja ob varnostnih incidentih in grožnjah, postopkih o prijavi varnostnih incidentov, ozaveščanje o varnostni politiki in varnostni kulturi;

- **zaupnost in integriteta;** spoštovanje zaupnosti in integritete sodnih postopkov je ključnega pomena za ohranjanje zaupanja javnosti in zaupanja v pravosodne organe. Vzpostavljeni morajo biti zaščitni ukrepi, ki preprečujejo nepo-

16

Ljudska republika Kitajska slovi po svojem omrežju kamer za videonadzor državljanov praktično na vsakem koticu. Zanimiv aspekt tega pa se pojavi na prehodih za pešce, kjer kamera opremljena z umetno inteligenco posname vsakega, ki prehod prečka ob rdeči luči, njegovo sliko pa nato objavi na velikem zaslonu skupaj z imenom. Taka javna izpostavitve nedvomno vodi v premislek posameznika o svojem početju (Bandara, P. 2023).

